

R E C E N Z J A

DOROBKU ARTYSTYCZNEGO I DYDAKTYCZNEGO ORAZ WSKAZANEGO OSIĄGNIĘCIA ARTYSTYCZNEGO (DZIEŁA HABILITACYJNEGO) **DOKTORA MICHAŁA ZAWADY** (ZATRUDNIONEGO NA WYDZIALE MALARSTWA AKADEMII SZTUK PIĘKNYCH IM. JANA MATEJKI W KRAKOWIE), SPORZĄDZONA W ZWIĄZKU Z POSTĘPOWANIEM HABILITACYJNYM W DZIEDZINIE SZTUK PŁASTYCZNYCH, W DYSCYPLINIE: SZTUKI PIĘKNE, WSZCZĘTYM W DNIU 24 KWIETNIA 2019 ROKU

ZLECENIODAWCA RECENZJI: AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH IM. JANA MATEJKI W KRAKOWIE – SEKCJA DS. STOPNI W ZAKRESIE SZTUKI (PISMO OZNACZONE KODEM WM-521-7/2019 Z DNIA 25 LISTOPADA 2019 r. PRZEWODNICZĄCEGO PREZYDIUM RADY DO SPRAW STOPNI, PROF. DR. HAB. KRZYSZTOFA TOMALSKIEGO). DO ZLECENIA ZOSTAŁY DOŁĄCZONE: 1) FORMULARZ DANYCH OSOBOWYCH DR. MICHAŁA ZAWADY; 2) AUTOREFERAT DR. MICHAŁA ZAWADY W WERSJI POLSKIEJ I ANGIELSKIEJ; 3) DOKUMENTACJA OSIĄGNIĘCIA (ARTYSTYCZNEGO), WYNIKAJĄCEGO Z ART. 16 UST. 2 USTAWY Z DNIA 14 MARCA 2003 r. O STOPNIACH NAUKOWYCH I TYTUŁE NAUKOWYM ORAZ STOPNIACH I TYTUŁE W ZAKRESIE SZTUKI (Dz. U. 2017 r. poz. 1789); 4) WYKAZ DOROBKU ARTYSTYCZNEGO DR. MICHAŁA ZAWADY ORAZ INFORMACJA O JEGO OSIĄGNIĘCIACH DYDAKTYCZNYCH, WSPÓŁPRACY NAUKOWEJ I POPULARYZACJI NAUKI I SZTUKI; 5) DOKUMENTACJA POZOSTAŁEGO DOROBKU ARTYSTYCZNEGO DR. MICHAŁA ZAWADY (PO UZYSKANIU STOPNIA DOKTORA) – W TYM DOKUMENTACJA PROJEKTU „MENSUR”; 6) KOPIA DYPLOMU DOKTORA SZTUKI PANA MICHAŁA ZAWADY; 7) DOKUMENTACJA HABILITACYJNA DR. MICHAŁA ZAWADY W WERSJI ELEKTRONICZNEJ, ZGRANA NA PEYCIE CD.; 8) KOPIA PISMA Z CENTRALNEJ KOMISJI DO SPRAW STOPNI I TYTUŁÓW DO JM REKTORA AKADEMII SZTUK PIĘKNYCH IM. JANA MATEJKI W KRAKOWIE Z DNIA 9 PAŹDZIERNIKA 2019 ROKU, DOTYCZĄCEGO POWOŁANIA KOMISJI HABILITACYJNEJ W POSTĘPOWANIU AWANSOWYM DR. MICHAŁA ZAWADY, (OZNACZENIE SPRAWY, PODANE W WW. PIŚMIE – BCK-VII-L-9698/19); 9) KOPIA WNIOSKU DR. MICHAŁA ZAWADY DO CENTRALNEJ KOMISJI DO SPRAW STOPNI I TYTUŁÓW Z DNIA 8 KWIETNIA 2019 r. O PRZEPROWADZENIE POSTĘPOWANIA HABILITACYJNEGO W DZIEDZINIE SZTUK PŁASTYCZNYCH, W DYSCYPLINIE SZTUKI PIĘKNE.

OGÓLNE INFORMACJE O HABILITANCIE

Pan Michał Zawada urodził się 29 maja 1985 roku w Krakowie, gdzie obecnie nadal mieszka i pracuje. W latach 2004-2009 – studiował On historię sztuki na krakowskim Uniwersytecie Jagiellońskim, uzyskując w 2010 roku tytuł magistra we wspomnianej dziedzinie. Niemalże równolegle ze studiami teoretycznymi, Habilitant realizował także, w latach 2005-2010, studia artystyczne na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuki Pięknych w Krakowie, w pracowni prof. Andrzeja Bednarczyka, które ukończył, uzyskując tytuł magistra sztuki. Bezpośrednio po uzyskaniu wspomnianego stopnia, Kandydat rozpoczął naukę na studiach trzeciego stopnia, w ramach Środowiskowych Studiów Doktoranckich, również na krakowskiej ASP, które zakończył obroną pracy doktorskiej swojego autorstwa pt. „Uwodzenie obrazów”. Stopień doktora sztuki został nadany magistrowi Zawadzie uchwałą Rady Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w dniu 17 czerwca 2013 roku. Promotorem we wspomnianym postępowaniu awansowym był prof. Andrzej Bednarczyk, a recenzentami odpowiednio: dr hab. Grzegorz Sztwiertnia, prof. ASP w Krakowie oraz prof. Kamil Kuskowski z Akademii Sztuki w Szczecinie. W 2012 roku pan Michał Zawada został asystentem w VI Pracowni Malarstwa prof. Andrzeja Bednarczyka na Wydziale Malarstwa macierzystej Uczelni i we wspomnianej Pracowni, od roku 2017 do chwili obecnej – pracuje na stanowisku adiunkta. Warto przypomnieć, że Kandy-

dat był również laureatem Stypendium Republiki Austriackiej, realizowanym na Akademii der Bildenden Künste w Wiedniu w latach 2014-2015, a od 2016 roku pełni On funkcję Prodziekana na Wydziale Malarstwa ASP w Krakowie. W pierwszej połowie roku 2019 pan dr Michał Zawada rozpoczął starania o wszczęcie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuki piękne, które z powodzeniem zostało zainicjowane w dniu 24 kwietnia wspomnianego roku. Habilitant przedłożył wszystkie wymagane przepisami materiały, przedstawiające Jego osiągnięcia artystyczne, twórcze i dydaktyczne oraz wskazał Radę Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, jako jednostkę wybraną przez siebie do przeprowadzenia wspomnianego powyżej postępowania awansowego.

OCENA AUTOREFERATU
ORAZ RESZTY PRZEDŁOŻONEJ DOKUMENTACJI
DZIAŁALNOŚCI ARTYSTYCZNEJ, DYDAKTYCZNEJ, ORGANIZACYJNEJ I POPULARYZATORSKIEJ KANDYDATA

Przedłożony przez pana Michała Zawadę Autoreferat stanowi z całą pewnością dojrzały tekst, w którym Habilitant, w erudycyjny i inteligentny zarazem sposób, przedstawił własne przemyślenia na temat sztuki, malarstwa i kultury oraz najważniejsze tropy swoich, skądinąd bardzo ciekawych, autorskich poszukiwań twórczych. Kandydat w adekwatny sposób zdołał wykorzystać posiadaną wiedzę z dziedziny historii sztuki oraz znajomość rozmaitych dyskursów związanych ze wspomnianą dziedziną nauki, w celu zredagowania zaawansowanego, pełnego odniesień i cytatów opracowania, które zostało jednak przez Niego tak skonstruowane, że czytelnik posiada szansę odczytania także tego, że Autor nie narzuca mu „dogmatycznej”, jedynie słusznej interpretacji własnych dzieł, lecz aluzyjnie sugeruje, że w przypadku odbioru i interpretacji rozmaitych wypowiedzi artystycznych oraz szeroko pojmowanych „tekstów kultury” – warto omijać powszechnie uznawane i często bezkrytycznie nadużywane schematy i stereotypy recepcji. W trakcie lektury ocenianego tekstu, wyczuwa się otwartość sformułowanych w nim rozważań, pomimo zakreślenia przez Autora bardzo skonkretyzowanego obszaru własnych fascynacji, czy też artystyczno-teoretycznych zakresów odniesień. Lektura ta może stać się intelektualną przygodą dla czytelnika, co nie oznacza jednak, że przyniesie ona odpowiedzi na wszystkie jego pytania i ewentualne wątpliwości. Autoreferat doktora Michała Zawady, jako tekst autorski, nie ma bowiem ambicji przedstawiania w studyjny, „linearny” sposób wszystkich kwestii, które mogłyby potencjalnie zainteresować grono odbiorców, lecz raczej inicjuje on pewną „grę” z czytelnikiem, który nie wszystko, co zostało napisane w omawianym tekście, musi odbierać dosłownie i literalnie. Wszystko to stanowi bezsprzeczne walory twórcze i poznawcze ocenianego Autoreferatu oraz ukazuje wysokiej klasy kompetencje intelektualne jego Autora, co skłania do bardzo wysokiej oceny tego opracowania.

Niestety, pozostałe materiały, prezentujące odpowiednio: wskazane osiągnięcia artystyczne (dzieła habilitacyjne), artystyczny dorobek podoktorski czy osiągnięcia dydaktyczne doktora Michała Zawady – mogą wzbudzać pewne zastrzeżenia i wątpliwości. Ich wizualny sposób zaprojektowania, jakość przedłożonych reprodukcji czy klarowność zamieszczonych wykazów – w pewnych przypadkach mogły, moim zdaniem, utrudniać nieco pracę gronu recenzentów. Brak podpisów bezpośrednio pod reprodukcjami określonych obrazów i fotografii, stanowiących reprezentację wskazanego osiągnięcia artystycznego (dzieła habilitacyjnego); brak klarownego podziału na wystawy indywidualne i zbiorowe, zrealizowane przez Kandydata „przed” i „po” uzyskaniu przez Niego stopnia doktora sztuki; brak skanów katalogów wystaw czy tekstów autorstwa Habilitanta; brak szerszych opisów prac niestanowiących wskazanego przez doktora Zawadę osiągnięcia artystycznego; zbyt mała wielkość niektórych reprodukcji Jego prac – to tylko niektóre mankamenty edycyjne wspomnianych materiałów. Robocza stylistyka wyżej wymienionych dokumentacji nie skłania odbiorców do odczytania tego rodzaju „wizualności”, jako efektu świadomych decyzji Habilitanta, mających przekazywać określone treści czy sugestie. Odbierana może być ona bardziej jako „niedbałe zaprojektowanie” materiałów dokumentujących przejawy działalności Kandydata, co niestety nie wspomaga adekwatnego i przejrzystego przedstawienia tejże działalności chcącym się z nią wnikliwie zapoznać Recenzentom. Pomimo sformułowania powyższych uwag krytycznych, uważam jednak, że nie do końca odpowiedni sposób przygotowania dokumentacji własnych osiągnięć, przedłożonych przez doktora Michała Zawadę na potrzeby postępowania habilitacyjnego, którego dotyczy niniejsza recenzja – nie może wpływać na ewidentnie negatywną ocenę tychże materiałów. Oczywiście oceniać je można pozytywnie, z tym tylko zastrzeżeniem, że jakość wizualnego ich zaprojektowania oraz w pewnych przypadkach wnikliwość i rzetelność zawartego w nich opisu – pozostawiają niestety wiele do życzenia.

OCENA OSIĄGNIĘĆ ARTYSTYCZNYCH I TWÓRCZYCH KANDYDATA
ORAZ UWAGI NA TEMAT JEGO WYBRANYCH PRAC NIESTANOWIĄCYCH WSKAZANEGO OSIĄGNIĘCIA ARTYSTYCZNEGO
(DZIEŁA HABILITACYJNEGO)

Doktor Michał Zawada koncentruje się we własnych poszukiwaniach twórczych przede wszystkim na emitowaniu otwartych interpretacyjnie przekazów treściowych, związanych z różnymi kwestiami historycznymi, kulturowymi czy cywilizacyjnymi, formułując zarówno przekazy ogólnej natury symbolicznej, jak i te o zauważalnym zabarwieniu krytycznym, np. co do nacjonalistycznych i faszystowskich ideologii, postaw lub stanowisk światopoglądowych. Habilitant podkreśla, że Jego prace: *powstają w relacji do konkretnych kontekstów zjawisk historii czy kultury, czasem mieszają więc porządku, włączają tekst w swoją własną strukturę, czasem w sposób dosłowny, czasem bardziej zawołowany. (...) [W pewnych przypadkach] jednak [Jego] prace pozostają samodzielne, [i są] trudne do [jednoznacznego] ulokowania w [danym] dyskursie...*, co z całą pewnością świadczy o szerokich horyzontach artystycznych i intelektualnych ich Autora; (patrz: Autoreferat, s. 41). Należy zauważyć, że dr Michał Zawada nie jest niewolnikiem jednego medium. Pomimo tego, że ukończył On studia artystyczne na Wydziale Malarstwa krakowskiej ASP, w swojej własnej twórczości wykorzystuje z powodzeniem potencjał medium fotografii, czy nieco rzadziej obiektu przestrzennego; łącząc wspomniane możliwości z realizacjami, stworzonymi w ramach dyscypliny malarstwa sztalugowego. Jako doskonale wykształcony historyk sztuki, człowiek o sporej wiedzy i kulturze, Artysta akcentuje również znacząco kontekst badawczy swoich poszukiwań twórczych. Realizując dany projekt z dziedziny współczesnych sztuk wizualnych – studiuje On rozmaite teksty teoretyczne; poszukuje filmów, artefaktów czy dokumentów, korespondujących z badanym przez siebie problemem oraz prowadzi indywidualne badania terenowe, fotografując na przykład miejsca zagłady lub inne „pozostałości” naznaczone piętnem historii lub cywilizacyjnego „okrucieństwa”. Realizacje Habilitanta, jak sam zresztą to zauważył w tekście własnej teoretycznej pracy doktorskiej pt. „Uwodzenie obrazów”: *nie wolne są od cytatów i zapożyczeń, [a] czasem [nawet] od pasożytowania na gotowym materiale wizualnym*¹. Dr Zawada daleki jest od zachwyty samą li tylko stroną „czysto” malarską kreowanych przez siebie dzieł. Proponowane przez Niego wypowiedzi artystyczne, nazywane przez Kandydata „projektami obrazowo-kontekstualnymi” – są często niejednorodnie pod względem stylistycznym i medialnym, a ich potencjał ujawnia się również w relacyjności zestawień określonych elementów składowych danych autorskich serii i „kolekcji”, przez co mogą one nabierać kolejnych, nowych znaczeń oraz dodatkowych, zaskakujących emotywnych zakresów własnego oddziaływania. Można jednak zauważyć, że w przypadku malarstwa, bliskie są Artyście: gatunek niekonwencjonalnie potraktowanego pejzażu; oraz próby wprowadzania syntetycznej, lecz zarazem rysunkowo czytelnej, „pikturalnej grafizacji” określonych przedstawień, wizualnych cytatów czy wybranych motywów. Najcenniejszą zaletą twórczości doktora Michała Zawady jest dla mnie wieloznaczność jej przejawów, wykraczająca zdecydowanie poza zamysły i preferencje artystyczno-treściowe, ujawniane w Autoreferacie przez samego Autora, oraz silny potencjał emotywny, kryjący się w tych pracach, który inspirować może odbiorców zarówno do rozmaitych przemyśleń, jak i do doznawania przeżyć, plasujących się poza dyskursywno-intelektualnymi obszarami szeroko pojmowanych reakcji na współczesne dzieło sztuki.

Należy zauważyć, że w podoktorskim okresie własnej twórczości dr Michał Zawada stworzył bardzo interesujące realizacje twórcze z dziedziny współczesnych sztuk wizualnych. Trzeba w tym przypadku koniecznie przypomnieć projekt zatytułowany „Mensur”, realizowany przez Artystę w latach 2014-2016, między innymi podczas pobytu stypendialnego Autora na Akademii der Bildenden Künste w Wiedniu. Wspomniany projekt badał: *w jaki sposób obraz powiązany był (i jest) z procesem konstruowania tożsamości nacjonalistycznej, ksenofobicznej, maskulinistycznej czy patriarchalnej*; (patrz: Autoreferat, s. 33), a związane z nim badania prowadzone były: *zarówno w archiwach i w bibliotekach wiedeńskich, jak i poprzez własną dokumentację terenową*, gromadzoną w aktywny i zaangażowany jednocześnie sposób przez samego Habilitanta; (patrz: Autoreferat, s. 34). W ramach wspomnianego projektu należy zdecydowanie wyróżnić dwa kameralne obrazy olejne na płótnie z 2014 roku, zatytułowane tak samo jak całość omawianej tu serii, które oceniać wypada, jako bardzo interesujące i przykuwające zarazem uwagę współczesne kompozycje „portretowo-figuratywne”. Poza tym na ewidentną pochwałę zasługują również inne prace Artysty, pochodzące z podoktorskiego

¹ Michał Zawada, *Uwodzenie obrazów*, (maszynopis pracy doktorskiej), Kraków 2013, s. 2, cyt. za: Autoreferat doktora Michała Zawady, s. 25.

okresu Jego twórczości i niestanowiące jednocześnie wskazanego przez Niego osiągnięcia artystycznego (dzieła habilitacyjnego). Są to między innymi: cykl „Dead End”; kompozycja „Bez tytułu (wampir)”; oraz obrazy zatytułowane: „Bez tytułu (ikonoklazm)”, „Pałac” oraz „Żubr” – wszystkie namalowane przez pana Michała Zawadę w latach 2015-2017. Natomiast zdecydowanie mniej przekonujące są dla mnie prace Malarza, przynależne do cyklu zatytułowanego „Imperatywy”, szczególnie wtedy, kiedy porównuje się je z najlepszymi osiągnięciami Artysty, przypominanymi nieco wcześniej. Ewentualne różnice w ocenie poszczególnych prac doktora Zawady, nie powinny jednak znacząco wpływać na bardzo pozytywny odbiór całości Jego dokonań twórczych. Habilitant z reguły pokazywał własne prace w ramach bardzo interesujących aranżacji ekspozycyjnych, które zarówno pod względem wizualnym, jak i znaczeniowym – budowały intrygujące i godne uwagi oraz zapamiętania relacje natury dialogicznej bądź polemicznej. Kandydat podaje w przygotowanych przez siebie materiałach, że w latach 2009-2018 – zorganizował dwanaście krajowych wystaw i pokazów indywidualnych, w tym: przynajmniej pięć po uzyskaniu stopnia doktora sztuki. W ramach inicjatyw tego rodzaju Artysta współpracował na przykład z: Galerią ABC w Poznaniu, Centrum Kultury i Sztuki „Wieża Ciśnień” w Koninie czy ZPAF Gallery w Krakowie. Niestety dorobek tego rodzaju nie wydaje się zbyt bogaty i żałować należy, że brakuje w nim współpracy z uznanymi instytucjami artystycznymi w kraju i zagranicą. O wiele bardziej imponująco prezentuje się natomiast aktywność Kandydata, jeśli chodzi o Jego udział w określonych wystawach zbiorowych. Dr Michał Zawada posiada w swoim dorobku z lat 2008-2019 – uczestnictwo w trzydziestu pięciu ekspozycjach kolektywnych, w tym w sześciu pokazach zagranicznych, zorganizowanych odpowiednio w: Niemczech, Austrii czy Republice Czeskiej. Warto w tym momencie przypomnieć, że Habilitant uczestniczył w znaczących projektach ekspozycyjno-problemowych, proponowanych przez Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK w Krakowie, a więc: w wystawie „Sztuka w sztuce” z 2017 roku oraz w dwa lata wcześniejszej ekspozycji pt. „Artyści z Krakowa. Generacja 1980-1990”. Poza tym, jeśli chodzi o wystawy zbiorowe, dr Zawada współpracował ze wspomnianą już wcześniej Galerią ABC w Poznaniu, jak również z Centrum Sztuki i Techniki Manggha w Krakowie czy z krakowską Galerią Pracownia Otwarta. Warto podkreślić również, że przynajmniej dwadzieścia cztery wystawy zbiorowe, w których uczestniczył Artysta, zorganizowanych zostało w podoktorskim okresie Jego działalności twórczej.

Dr Michał Zawada jest także laureatem kilku stypendiów, a więc: Stypendium Republiki Austriackiej Akademii der Bildenden Künste w Wiedniu, w ramach którego, w latach 2014-2015, realizował projekt stypendialny pod opieką prof. Anette Baldauf; Stypendium Rektora ASP w Krakowie dla najlepszych doktorantów w latach 2011 i 2012 oraz Stypendium Artystycznego prof. Janiny Kraupe-Świderskiej z roku 2008. Poza tym Habilitant posiada w swoim dorobku opublikowane teksty problemowe o zagadnieniach kultury i sztuki, np. w „Zeszytach Malarstwa”, odpowiednio z roku 2015 i 2018². Kandydat opublikował również tekst o własnym autorskim projekcie pt. „Mensur”, wspomnianym już w niniejszej recenzji – w renomowanym i ważnym w Polsce czasopiśmie zatytułowanym „Opcje”³. Z kolei jako dyplomowany teoretyk, Kandydat okazjonalnie upubliczniał także teksty naukowe z dziedziny historii sztuki – np. w 2014 roku opracowanie pt. „»Opłakiwanie« Wita Stwosza jako symptom i otwarcie historii w kontekście teorii obrazu Georgesa Didi-Hubermana”⁴. Dorobek Habilitanta na polu publikacji tekstów zasługuje, moim zdaniem, na szczególne uznanie, tym bardziej, że aktywność tego rodzaju nie jest częsta wśród artystów. Dr Michał Zawada nie podaje natomiast, czy powstawały o Jego twórczości teksty pisane przez osoby trzecie i czy były one publikowane np. w prestiżowych czasopismach ogólnopolskich. Jeśli taka sytuacja nie miała miejsca – to wielka szkoda, bowiem twórczość krakowskiego Artysty jest bardzo ciekawa i z całą pewnością zasługuje na prezentację i promocję na tego rodzaju krajowym forum upowszechniania dokonań sztuki najnowszej. Biorąc pod uwagę omówione powyżej kwestie, uważam, że dokonania twórcze doktora Michała Zawady należy oceniać pozytywnie i że pod względem jakościowym, artystycznym i treściowym – wnoszą one istotny wkład w rozwój dyscypliny sztuk pięknych w Polsce. Mogą być one również bardzo interesujące dla odbiorców sztuki spoza granic naszego kraju. Ich wieloznaczność, kontekstualność, relacyjność i interdyscyplinarność oraz jednoczesne „zakorzenie” w przeszłości i współczesności – postrzegam jako bardzo cenne atuty propozycji artystycznej doktora Michała Zawady. Propozycje te potencjalnie mogą mieć znaczący wpływ społeczny oraz podważać silnie zakorzenione w naszej świadomości stereotypy poznawcze i kulturowe, dotyczące zarówno określonych wątków sztuki i historii, jak i wybranych, aktualnych problemów rzeczywistości współczesnej.

² Patrz: Michał Zawada, *Opór, emancypacja, wspólnota. Akademia i badania artystyczne poza późno-kapitalistycznym paradygmatem*, w: „Zeszyty Malarstwa”, nr 12/2018, ss. 155-169; oraz: Michał Zawada, *Wampiry, zombi i dybuki. Dlaczego malarstwo możliwe jest po konceptualizmie*, w: „Zeszyty Malarstwa”, nr 11/2015, ss. 33-54.

³ Nr 1-2(98-99)/2015.

⁴ Tekst opublikowany w książce pt. „Metodologia, metoda i terminologia grafiki i rysunku. Teoria i Praktyka”, pod redakcją Jolanty Talbierskiej, Warszawa 2014.

OCENA WSKAZANEGO OSIĄGNIĘCIA ARTYSTYCZNEGO (DZIEŁA HABILITACYJNEGO)

WSKAZANE OSIĄGNIĘCIE ARTYSTYCZNE (DZIEŁO HABILITACYJNE) DOKTORA MICHAŁA ZAWADY, CZYLI OSIĄGNIĘCIE (ARTYSTYCZNE), WYNIKAJĄCE Z ART. 16 UST. 2 USTAWY Z DNIA 14 MARCA 2003 r. O STOPNIACH NAUKOWYCH I TYTUŁE NAUKOWYM ORAZ STOPNIACH I TYTUŁE W ZAKRESIE SZTUKI (Dz. U. 2017 r. poz. 1789) – TO CYKL ZATYTUŁOWANY „GORYCZ. OBRAZY TOŻSAMOŚCI, IDEOLOGII I PRZEMOCY”, W SKŁAD KTÓREGO WCHODZĄ NASTĘPUJĄCE PRACE I SERIE JEDNOSTKOWE: 1) „GORYCZ”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 55x45 cm, 2014, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE INDYWIDUALNEJ „MENSUR”, W ABC GALLERY W POZNANIU W 2014 ROKU); 2) „SZAROTKA”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 90x70 cm, 2014, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE INDYWIDUALNEJ „MENSUR”, W ABC GALLERY W POZNANIU W 2014 ROKU); 3) „KRÄUTERIN”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 40x50 cm, 2014, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „U NAS W DÖLLERSHEIMIE”, W BROWARZE LUBICZ W KRAKOWIE W 2014 ROKU); 4) „EIGER”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 45x40 cm, 2014, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „U NAS W DÖLLERSHEIMIE”, W BROWARZE LUBICZ W KRAKOWIE W 2014 ROKU); 5) „PROMIENIOWANIA (STRAHLUNGEN)”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 150x130 cm, 2015, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „ARTYŚCI Z KRAKOWA. GENERACJA 1980-1990”, W MUZEUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ MOCAK W KRAKOWIE W 2015 ROKU); 6) „SILVA”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 160x120 cm, 2015, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „ARTYŚCI Z KRAKOWA. GENERACJA 1980-1990”, W MUZEUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ MOCAK W KRAKOWIE W 2015 ROKU); 7) „POLOWANIE”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 110x130 cm, 2015, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „ARTYŚCI Z KRAKOWA. GENERACJA 1980-1990”, W MUZEUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ MOCAK W KRAKOWIE W 2015 ROKU); 8) „BEZ TYTUŁU (BRATKI)”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 150x130 cm, 2015, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „VANITAS”, W GALERII PRYZMAT W KRAKOWIE W 2016 ROKU); 9) „SACRO BOSCO I (LASCIAE PENSIERO)”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 150x130 cm, 2016, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE INDYWIDUALNEJ PT. „PRZECINKA”, W GALERII WIDNA, W KRAKOWIE W 2016 ROKU); 10) „SACRO BOSCO II”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 130x110 cm, 2016, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE INDYWIDUALNEJ PT. „AIDACRA”, W CENTRUM KULTURY I SZTUKI „WIEŻA CIŚNIEŃ” W KONINIE W 2016 ROKU); 11) „SACRO BOSCO III”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 130x110 cm, 2016, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE INDYWIDUALNEJ PT. „AIDACRA”, W CENTRUM KULTURY I SZTUKI „WIEŻA CIŚNIEŃ” W KONINIE W 2016 ROKU); 12) „BEZ TYTUŁU (URNA)”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 125x95 cm, 2016, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE INDYWIDUALNEJ PT. „AIDACRA”, W CENTRUM KULTURY I SZTUKI „WIEŻA CIŚNIEŃ” W KONINIE W 2016 ROKU); 13) „BEZ TYTUŁU (PUSZCZA)”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 105x90 cm, 2016, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE INDYWIDUALNEJ PT. „PRZECINKA”, W GALERII WIDNA, W KRAKOWIE W 2016 ROKU); 14) „ZUBR”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 90x105 cm, 2017, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „24 H BRL – WAW”, W PRYWATNYM MIESZKANIU PRZY ULICY GÓRNOŚLĄSKIEJ 5, W WARSZAWIE W 2017 ROKU); 15) „GOLDHUT”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 100x60 cm, 2017, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „KONTUR I SZALEŃSTWO”, W GALERII W BRONOWICACH, W KRAKOWIE W 2017 ROKU); 16) „RAT-TENKÖNIG”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 105x120 cm, 2016, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „KONTUR I SZALEŃSTWO”, W GALERII W BRONOWICACH, W KRAKOWIE W 2017 ROKU); 17) „DODECAHEDRON”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 50x45 cm, 2016, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „KONTUR I SZALEŃSTWO”, W GALERII W BRONOWICACH, W KRAKOWIE W 2017 ROKU); 18) „NEBRA”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 50x45 cm, 2016, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „KONTUR I SZALEŃSTWO”, W GALERII W BRONOWICACH, W KRAKOWIE W 2017 ROKU); 19) „PESO DE OCHO”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 40x30 cm, 2017, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „SUPERWYSTAWA 2”, W JUSTICE GALLERY W WIEDNIU W 2018 ROKU); 20) „MÄNNERPHANTASIE”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 130x110 cm, 2017, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „24 H BRL – WAW”, W PRYWATNYM MIESZKANIU PRZY ULICY GÓRNOŚLĄSKIEJ 5, W WARSZAWIE W 2017 ROKU); 21) „BEZ TYTUŁU (LIŚCIE DEBU)”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 50x40 cm, 2017, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE POPELENEROWEJ W ZABORKU W 2018 ROKU); 22) „BEZ TYTUŁU (SOBIBÓR)”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 50x40 cm, 2017, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE POPELENEROWEJ W ZABORKU W 2018 ROKU); 23) „BEZ TYTUŁU (URNA)”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 70x50 cm, 2018, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „SCATTERED RHYMES”, W GALERII XY, W OŁOMOUCU, W CZECHACH W 2018 ROKU); 24) „BEZ TYTUŁU (WULKAN)”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 30x40 cm, 2017, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „NO PROBLEM”, W GALERII POTENCJA W KRAKOWIE W 2017 ROKU); 25) „BEZ TYTUŁU (WULKAN)”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 40x50 cm, 2018, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „DRY CRUST, OCEANS OF LIQUID MATTER” W BERLINIE W 2019 ROKU); 26) „VESUVIO”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 150x130 cm, 2017, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „KRAKOWSKI SALON SZTUKI” W PAŁACU SZTUKI W KRAKOWIE W 2018 ROKU); 27) „BEZ TYTUŁU (PELIKAN)”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 50x40 cm, 2018, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE POPELENEROWEJ W ZABORKU W 2018 ROKU); 28) „BLACKWATER”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 40x30 cm, 2018, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „ROŚL-INNE”, W ABC GALLERY W POZNANIU W 2018 ROKU); 29) „BLACKWATER”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 140x120 cm, 2018, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „ROŚL-INNE”, W ABC GALLERY W POZNANIU W 2018 ROKU); 30) „BLACKWATER”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 70x50 cm, 2018, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „ROŚL-INNE”, W ABC GALLERY W POZNANIU W 2018 ROKU); 31) „BEZ TYTUŁU (RACE)”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 40x40 cm, 2018, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „DRY CRUST, OCEANS OF LIQUID MATTER” W BERLINIE W 2019 ROKU); 32) „BLACKWATER”, OBRAZ OLEJNY NA PŁÓTNIE, 40x30 cm, 2018, (ZAPREZENTOWANY PUBLICZNIE NA WYSTAWIE POPELENEROWEJ W ZABORKU W 2018 ROKU); 33) „WULKANY”, AKWARELA NA DESCE DEBOWEJ, DWUSTRONNA, 45x34 cm, 2019 (ZAPREZENTOWANA PUBLICZNIE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „DRY CRUST, OCEANS OF LIQUID MATTER” W BERLINIE W 2019 ROKU); 34) „URNA”, DWA CERAMICZNE OBIEKTY RZĘBIARSKIE (SZKLIWIONE) O WYMIARACH 45x35x35 cm KAŻDY, 2018, (ZAPREZENTOWANE NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „UTOPIA/NIE-MIEJSCE” W KRAKOWIE W 2018 ROKU); 35) CYKL FOTOGRAFII PT. „PÖCH/WENINGER”, 4 WYDRUKI ATRAMENTOWE NA PAPIERZE HAHNEMÜHLE, 35x25 cm KAŻDY, 2015, (ZAPREZENTOWANE NA WYSTAWIE INDYWIDUALNEJ PT. „BIEG LINII” W ZPAF GALLERY W KRAKOWIE W 2018 ROKU); 36) CYKL FOTOGRAFII PT. „BIAŁOWIEŻA”, 6 WYDRUKÓW ATRAMENTOWYCH NA PAPIERZE HAHNEMÜHLE, 50x70 cm KAŻDY, 2017, (ZAPREZENTOWANE NA WYSTAWIE INDYWIDUALNEJ PT. „BIEG LINII”, W ZPAF GALLERY W KRAKOWIE W 2018 ROKU); 37) CYKL FOTOGRAFII PT. „GRUSS AUS DÖLLERSHEIM”, RÓŻNE FORMATY, 2014, (ZAPREZENTOWANY NA WYSTAWIE ZBIOROWEJ PT. „U NAS W DÖLLERSHEIMIE”, W BROWARZE LUBICZ W KRAKOWIE W 2014 ROKU); 38) CYKLE FOTOGRAFII DOKUMENTALNYCH PT. „SOBIBÓR”, „EBENSEE”, „DOUJAMONT”, „TREBLINKA”, (PREZENTACJA W MONOGRAFII DOKTORA MICHAŁA ZAWADY PT. „MENSUR”, MUSEO-LAB, KRAKÓW 2016).

Pan dr Michał Zawada, jako osiągnięcie artystyczne, stanowiące podstawę ubiegania się o nadanie Mu stopnia doktora habilitowanego (nazywane również w niniejszej recenzji dziełem habilitacyjnym) – wskazał obszerny zestaw prac własnego autorstwa z lat 2014-2019, pokazywanych na rozmaitych wystawach indywidualnych i zbiorowych, przede wszystkim w kraju i nieco rzadziej zagranicą, objęty wspólnym tytułem „Gorycz. Obrazy natury, tożsamości, ideologii i przemocy”. Wspomniane prace w przeważającej części zostały stworzone przez Autora w dziedzinie olejnego malarstwa sztalugowego, na różnej wielkości podobrazach, lecz należy również zaznaczyć, że w zestawie prac habilitacyjnych Kandydat uwzględnił także bardzo interesujące serie fotograficzne oraz intrygujące obiekty przestrzenne. Habilitant tak określa ogólny charakter i specyfikę zaproponowanego przez siebie wskazanego osiągnięcia artystycznego: *rozbudowany cykl [zatytułowany] „Gorycz” jest przykładem (...) zbioru prac, (...) rozwijającego się niczym kłacz. (...) Cykl [ten] nie stanowi spójnej całości pod względem doboru medium czy formalnych aspektów jego części składowych. Nie istnieje [zatem] jednolita nić wiążąca wizualne aspekty [wspomnianych] realizacji. Tematy, po które sięgam narzucają mi konkretny zestaw narzędzi, którymi się posługuję (...) W tym sensie, nie odnoszę się do tożsamości danego medium i nie interesują mnie w tym momencie także jego granice;* (patrz: Autoreferat, ss. 42-43). Tematycznie i problemowo seria „Gorycz” dotyka różnorodnych zagadnień, wątków i motywów, a więc na przykład: niejednoznacznej aury miejsc naznaczonych przez historię; krytyki nacjonalizmu, faszystowskiej ideologii doprowadzających do represji, wykluczeń i nagannych aktów społecznych i kulturowych nietolerancji; aluzyjnych rozważań na temat niebezpieczeństw związanych z grożącą nam katastrofą ekologiczną; quasi-archeologicznego „odkrywania” i artystycznych reinterpretacji wybranych artefaktów dawnych, tajemniczych, „prehistorycznych” kultur – np. kultury pomorskiej; czy wybranych, znanych z historii początku XX wieku badań nad rasą i dziedzictwem. Poza tym Habilitant w kilku swoich pracach, stanowiących reprezentację wskazanego dzieła habilitacyjnego, w otwarty interpretacyjnie sposób „bada” motywy puszczy i lasu, jako „elementy” stające się nośnikami ideologii, ale także, jako miejsca tajemniczy, niejednoznaczności i potencjalnych zagrożeń i niebezpieczeństw. Większość prac doktora Michała Zawady, uwzględnionych przez Niego w zbiorze dzieł habilitacyjnych, reprezentuje wyrównany, moim zdaniem, zauważalnie wysoki poziom artystyczny, co nie oznacza jednak, że we wspomnianym zestawie

nie pojawiają się także obrazy nieco słabsze pod względem własnego potencjału malarskiego. Być może jednak, mają być one, z jakiegoś powodu, ważnymi dla Autora, „akcentami kontekstualnymi” dla całości zaproponowanej przez Niego serii zatytułowanej „Gorycz”. Osobiście najbardziej cenię w niej obrazy pt. „Sacro Bosco”, „Blackwatter”, większość kompozycji z przedstawieniami erupcji wulkanów oraz wszystkie cykle fotograficzne oraz obiekty przestrzenne zaprezentowane przez Kandydata. Po raz kolejny chciałbym podkreślić, że ogromnym atutem habilitacyjnych dzieł dr Zawady jest ich ogromny potencjał treściotwórczy, wieloznaczność oraz zakodowany w nich emocjonalny niepokój, mogący skłaniać odbiorców do wielu przemyśleń, a być może nawet, do weryfikacji pewnych stereotypowych postaw, przekonań czy stanowisk. Ze względu na powyższe cechy – oceniam, omawiane w niniejszej recenzji, wskazane osiągnięcie artystyczne – bardzo wysoko i jestem przekonany, o tym, że wnosi ono znaczny wkład w rozwój dyscypliny sztuk pięknych w Polsce, podobnie, jak pozostałe, przedstawione nieco wcześniej, osiągnięcia badawcze i twórcze pana doktora Michała Zawady.

OCENA DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ ORAZ DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACYJNEJ I POPULARYZATORSKIEJ KANDYDATA

Oprócz interesującej działalności twórczej, w dorobku Habilitanta ogromną rolę odgrywa również Jego zaangażowana praca pedagogiczna. Istotna wydawać się może w tym kontekście wypowiedź samego Kandydata, który tak pisze o tym właśnie obszarze własnej aktywności: *od ponad ośmiu lat moje doświadczenie dydaktyczne jest jednym z nadrzędnych elementów budujących moją tożsamość jako uczestnika świata sztuki. Nie będzie przesadnym stwierdzenie, że mojej pracy pedagoga na Wydziale Malarstwa [Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie] poświęcam teraz więcej skupienia i uwagi (...) – co wynika w oczywisty sposób z charakteru podejmowanych przeze mnie działań ze studentami. Doświadczenie dydaktyczne pokazało mi ścieżkę pracy kolektywnej, której moja dotychczasowa praktyka była niemalże zupełnie pozbawiona.*⁵ Jak wynika z powyższej wypowiedzi, działalność dydaktyczna może w konstruktywny sposób „poszerzać” optykę naszego postrzegania świata i sztuki, co dla doktora Zawady staje się, biorąc pod uwagę Jego własne słowa, nader istotnym elementem „czysto” ludzkiego i artystycznego doświadczenia. Warto przypomnieć, że rozpoczął On swoją działalność pedagogiczną w 2010 roku współpracą z prof. Andrzejem Bednarczykiem w VI Pracowni Malarstwa (której sam był absolwentem), w ramach realizacji praktyki dydaktycznej, wymaganej od uczestników Środowiskowych Studiów Doktoranckich. Kandydat współprowadził zajęcia zarówno dla studentów i studentek studiów stacjonarnych, jak i zaocznych. W 2012 roku pan Michał Zawada zaczął z kolei pracować w VI Pracowni Malarstwa prof. Bednarczyka, jako asystent, zatrudniony „na pół etatu”. Od 1 października 2013 roku forma zatrudnienia Habilitanta zmieniła się na pełnoetatowy wymiar obciążenia godzinowego. Z kolei od 1 stycznia 2017 roku – dr Zawada został zatrudniony w macierzystej Pracowni na stanowisku adiunkta, co możliwe było dzięki uzyskaniu przez Niego, kilka lat wcześniej, wymaganego stopnia naukowego. Na takim stanowisku Habilitant pracuje w VI Pracowni Malarstwa do chwili obecnej. Co oczywiste, specyfikę podejmowanej przez Kandydata dydaktycznej współpracy ze studentami i studentkami determinuje charakter Pracowni, kierowanej przez prof. Andrzeja Bednarczyka oraz wyznawane przez Niego priorytety dotyczące „nauczania sztuki” na wyższych uczelniach artystycznych. Sprowadzają się one do realizowania założeń pedagogiki otwartej i tolerancyjnej, czyniącej z młodych adeptów i adeptek sztuki jednostki traktowane podmiotowo, które aktywnie wpływają na założenia i zagadnienia programowe realizowane w Pracowni. W powyższym kontekście dr Michał Zawada tak określa podejmowane przez siebie zadania dydaktyczne: *moja rola jako pedagoga sprowadza się do funkcji towarzysza w akcie opracowywania konceptualnego, kontekstualnego i formalnego projektów i konkretnych dzieł. Uczestniczę więc w indywidualnych korektach i dyskusjach oraz w zbiorowych przeglądach. Organizuję dyskusje wewnętrzne oraz zajęcia poza Akademią. Jestem odpowiedzialny [również] za koordynację wszelkich działań podejmowanych przez Pracownię zarówno w murach Uczelni, jak i poza nimi.*⁶ VI Pracownia Malarstwa prof. Andrzeja Bednarczyka preferuje swobodę dotyczącą koncepcji i strony formalnej realizowanych w niej prac studenckich, nie obowiązuje w niej system podawanych odgórnie, ściśle sformułowanych zadań czy tematów, jak również tryb tworzenia kompozycji malarskich w oparciu o naturę, ze szczególnym uwzględnieniem motywów martwej natury i aktu. Oczywiście można zastanawiać się, czy taki system nie jest też, w pewnym stopniu, utopią edukacyjną, choć potencjalnie może on także dawać interesujące efekty pedagogiczne. Ewidentnym atutem preferencji artystycznych jednostki dy-

⁵ Patrz: Michał Zawada, *Wykaz dorobku artystycznego oraz informacja o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki i sztuki*, (dokumentacja przygotowana przez doktora Michała Zawadę na potrzeby postępowania habilitacyjnego), s. 5.

⁶ Tamże, ss. 5-6.

daktycznej, w której pracuje Habilitant, jest jej „otwarcie medialne” i zauważalne docenianie innych mediów, niż tylko i wyłącznie malarstwo, a więc: filmu, fotografii, instalacji, obiektu przestrzennego czy działań performatywnych. Do istotnych obowiązków dydaktycznych Habilitanta należą również rozmaite pedagogiczne „inicjatywy grupowe”, wzmacniające poczucie tożsamości pracownianej studentów i studentek, uczęszczających do VI Pracowni Malarstwa. Są to, między innymi: wspólne wizyty studyjne, np. w galeriach czy muzeach; prezentacje prac studenckich, zarówno w Akademii, jak i poza Uczelnią; czy też umożliwianie konfrontowania się młodym ludziom z reprezentantami szeroko pojmowanego *art-worldu*, a więc z: kuratorami, historykami sztuki, czy przedstawicielami aktualnie działających galerii lub innych instytucji artystycznych. Jako dobrze wykształcony historyk sztuki i artysta o interesującym dorobku twórczym, dr Michał Zawada może z całą pewnością pomagać osobom, studiującym pod Jego i prof. Bednarczyka opieką, poszerzać perspektywy i horyzonty artystycznej świadomości, wiedzy i kompetencji, związanych z szeroko pojmowaną twórczością z dziedziny współczesnych sztuk wizualnych.

Habilitant zamieszcza, w przygotowanej przez siebie dokumentacji, zdjęcia prac studenckich, powstałych w VI Pracowni Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, przede wszystkim w kontekście rozmaitych pracownianych wystaw, na których prace te były eksponowane. Niestety na podstawie przedłożonej dokumentacji bardzo trudno w pełni wiarygodnie ocenić wspomniane realizacje, tym bardziej, że ich reprodukcjom nie towarzyszą szersze opisy, które przestawiałyby kontekst określonych poszukiwań artystycznych, wpływających na powstanie wyżej wymienionych prac.

Omawiając działalność pedagogiczną doktora Michała Zawady, trzeba koniecznie odnotować, że Habilitant od 2014 roku jest opiekunem Studenckiego Koła Badań Artystycznych, działającego w strukturze krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych – koła, którego: *główną osią działalności jest konfrontacja aktywności artystycznej z naukową, kontekstualną i polityczną (w szerokim tego słowa znaczeniu)*⁷ – jak deklaruje sam dr Zawada. Wspomniane Koło realizuje rozmaite: projekty artystyczno-badawcze, wystawy, seminaria, wykłady oraz, co bardzo ważne, podejmuje także współpracę międzynarodową z zagranicznymi ośrodkami akademickimi. Należy również pamiętać o tym, że Kandydat w latach akademickich 2016-2017 oraz 2018-2019 – prowadził też seminaria dla słuchaczy i słuchaczek Środowiskowych Studiów Doktoranckich, proponując interesujące, autorskie wykłady, dotyczące rozmaitych tez odnoszących się do sztuki współczesnej; zagadnień filozofii etyki; czy krytycznych i analitycznych metod interpretacji różnorodnych, powstających obecnie wypowiedzi artystycznych. Znaczącymi osiągnięciami dydaktycznymi doktora Michała Zawady są także: funkcja promotora pomocniczego, sprawowana przez Niego od 2018 roku, w przewodzie doktorskim magistra Radosława Szlęzaka, którego promotorem głównym jest dr hab. Zbigniew Sałaj prof. ASP w Krakowie oraz zajęcia prowadzone dla studentów i studentek Universität für Angewandte Kunst w Wiedniu w 2015 roku. Na marginesie można jeszcze dodać, że na macierzystym Wydziale krakowskiej Uczelni – dr Zawada, w latach 2014-2018, zrecenzował jedenaście prac magisterskich, co nie stanowi raczej wykraczających poza typowe standardy akademickie zakresu obowiązków tego rodzaju, spełnianych przez młodszych pracowników naukowych na wyższych uczelniach artystycznych w Polsce. Jestem przekonany o tym, że dorobek i osiągnięcia dydaktyczne doktora Michała Zawady – należy postrzegać w bardzo pozytywnym świetle oraz doceniać zaangażowanie Kandydata oraz Jego otwartość w dziedzinie realizowanej działalności pedagogicznej. Równie odpowiedzialna i zaangażowana wydaje się aktywność Artysty na polu działalności organizacyjnej, realizowanej na macierzystym Wydziale krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Od 2016 roku Habilitant pełni z powodzeniem funkcję Prodziekana wspomnianego Wydziału, poza tym od wielu lat wypełnia także obowiązki koordynatora zadań związanych z parametryzacją wyżej wymienionej jednostki, odpowiadając, między innymi, za wypełnianie wymaganych przepisami ankiet i dokumentów, koniecznych w przypadku tego rodzaju procedur oceniających. Jest On również przewodniczącym: Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji Wyborczej oraz Wydziałowej Komisji Stypendialnej. Od 2013 roku, jako kompetentny teoretyk i historyk sztuki, Kandydat współpracuje także z zespołem redakcyjnym krakowskich „Zeszytów Malarstwa”. Swoim doświadczeniem i kompetencjami dr Michał Zawada w znaczący sposób wspiera także sferę organizacyjną samej Uczelni: jest członkiem Senatu ASP w Krakowie, pracuje w Komisji ds. Badań Naukowych i w Komisji ds. Statutu i Regulaminów. Wszystkie wymienione powyżej obowiązki są z całą pewnością bardzo odpowiedzialne i wymagają sporo zaangażowania – dlatego też uważam, że obszar działalności organizacyjnej doktora Michała Zawady należy oceniać bardzo wysoko. Nieco uboższa wydaje się natomiast aktywność Habili-

⁷ Tamże, s. 29.

tanta dotycząca popularyzacji zagadnień nauki i sztuki i związana jest ona przede wszystkim z organizowaniem lub otaczaniem opieką kuratorską rozmaitych wystaw, przygotowywanych zarówno w murach Akademii, jak i poza nimi – co po raz kolejny należy oceniać życzliwie i pozytywnie zarazem. Co prawda biorąc pod uwagę wysokiej klasy potencjał twórczy i intelektualny Kandydata, można by oczekiwać, żeby Jego działalność popularyzatorska była nieco bogatsza; z drugiej jednak strony, przy tak zaawansowanej aktywności dydaktycznej i organizacyjnej dr Zawady – może On po prostu nie mieć już czasu na podejmowanie tak samo intensywnych działań z dziedziny popularyzacji wybranych problemów dotyczących sztuki, nauki czy kultury, co, moim zdaniem, jest w pełni zrozumiałe i uzasadnione.

K O N K L U Z J A

Po bardzo wnikliwym zapoznaniu się z przejawami dorobku artystycznego, twórczego i dydaktycznego pana doktora Michała Zawady, który był przedmiotem ocen w niniejszej recenzji, nie mam żadnych wątpliwości, co do wartości i jakości artystycznej przedstawionego przez Habilitanta osiągnięcia artystycznego (dzieła habilitacyjnego), zrealizowanego w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie: sztuki piękne. Potencjał i poziom artystyczny prac dr Michała Zawady, zrealizowanych przez Niego w podoktorskim okresie działalności – wnosi moim zdaniem znaczny wkład w rozwój dyscypliny, co więcej: może skłaniać odbiorców do rozmaitych przemyśleń i przewartościowań odnoście kwestii artystycznych, ekologicznych, kulturowych, historycznych, społecznych czy poznawczych. Podjęte w ostatnim czasie przez pana doktora Michała Zawadę starania o otrzymanie stopnia doktora habilitowanego – uważam – za ewidentnie słuszne i w pełni uzasadnione. Warto podkreślić, że Kandydat posiada na swoim koncie określony dorobek dotyczący działalności dydaktycznej, a wysokiej klasy kompetencje artystyczne i intelektualne doktora Michała Zawady mogą z całą pewnością konstruktywnie przekładać się na realizowaną przez Niego działalność pedagogiczną. Biorąc pod uwagę, wszystkie przedstawione powyżej wnioski, stwierdzam, że **osiągnięcia artystyczne, twórcze, naukowe i dydaktyczne pana doktora Michała Zawady spełniają wymagania art. 16 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytułach oraz stopniach i tytułach w zakresie sztuki, stawianych kandydatom ubiegającym się o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego.** W związku z powyższym inicjatywę nadania takiego stopnia panu doktorowi Michałowi Zawadzie – z pełnym przekonaniem popieram.

PODPIS RECENZENTA